

Vrtec Vrtec

1937-1938

VRTEC

VRTEC

Letnik 68

Štev. 6

Vrtec Župančiču - šestdesetletniku.

23. januarja t. l. je praznoval naš največji, sedaj živeči pesnik Oton Župančič šestdesetletnico svojega rojstva. Nikakor bi ne bilo prav, če bi šel naš mladinski list kar tako mimo tega jubileja, kajti prav Vrtec si sme in mora šteti v veliko čast, da je sedanji veliki slovenski pesnik začel svojo pesniško slavo prav v našem listu, in sicer l. 1894. in mu ostal zvest vse do l. 1900., torej polnih šest let. Oglašal se je tudi v Angelčku v tistih letih. In rezultat tega pesnikovega dela pri Vrteru je bila prva njegova mladinska pesniška zbirka *Pisanice*, ki je izšla l. 1900.

Pa tudi sicer se ga mora Vrtec spomniti — kot mladinskega pesnika, kot avtorja prelepega *Cicibana* in drugih številnih posameznih otroških pesmic, ki so vsem našim malčkom tako pri srcu, da jih vsak zna na pamet cele tucate.

Zato se tudi vsa Vrtčeva mladina z veseljem in z vsem srcem pridružuje tistim, ki pesniku Cicibana čestitajo za šestdesetletnico.

Zanimivosti

Patron ministrantov: Oni majhni ministranti, ki pri oltarju v črnih krilih in belih srajčnikih strežejo kot angelci, so tako pridni in ljubeznivi, da imajo očetje in matere nad njimi veliko veselje. In kako so jim deklice zaradi ministriranja nevoščljive! Kako tudi ne, saj deklice ne smejo ministrirati. In prav je tako, ker bi potem postale preveč gizdave! Ministrirati pa ni samo lepo, ampak tudi sveto. Samo pomislite, kaj se pravi biti prav blizu oltarja, ko sam Jezus stopi tja, biti tako blizu njega kot nihče drugi v cerkvi!

Prvi ministrant je bila Devica Marija, ki je várovala in spremljala Jezusa od belehemskega jaslja pa prav do križa. Zgoraj v nebesih so ministranti angeli. Zato je ministriranje Marijina in angelška služba. Patron ministrantov je neki zelo ljubezniv deček, sveti Tarzicij. Ta je bil Rimljan. Pri preganjanju kristjanov, ko se ni smel niti en duhovnik ali škof pokazati na ulicah, je ta deček prosil škofa, da bi mu dovolil nositi sveto hostijo tistim kristjanom, ki so bili zaprti po ječah. Škof mu je to prošnjo rad uslišal, ker je vedel, da bo Tarzicij Jezusa v sveti hostiji dobro vároval. Tako je nosil Tarzicij dan na dan v ječah trepečim kristjanom boljše hrane. Nekoč so ga na takem potu napadli divji rimski dečki in ga na javnem trgu ubili. Še mrtev je čvrsto držal posodo s sveto hostijo. Njegov god praznujemo dne 15. avgusta.

Ministrant mora imeti čisto srce. Zato

mora prej, preden stopi k oltarju, premisliti, kakor ga tudi ministrantska obleka opominja, da ni navaden deček, ampak božji služabnik. Njegovo srce mora biti pri Bogu: roke mora imeti lepo sklenjene, da tako tudi druge dečke opozarja na pobožnost. Zato ne ministrirajte, da si kaj zaslužite, ampak Bogu na ljubo. Saj so mnogi znameniti možje tudi radi ministrirali. Sam Sobieski, poljski kralj, je ministriral na Kahlenbergu pri Dunaju prej, preden se je pričela bitka s Turki. Bolgarski kralj Boris in papež Pij X. sta tudi kot dečka rada ministrirala. Ministranti, pomnite, da smete služiti najvišjemu gospodu, samemu Bogu. Delajte to radi in pobožno! Izmed pobožnih ministrantov si Bog večkrat izbere tudi svoje duhovnike.

Zakaj pa dekleta ne smejo ministrirati? Saj bi one prav tako dobro opravljale to službo, morebiti pa še bolje in pobožneje. Gotovo vam je že znano, da so pri službi božji zaposleni samo moški, ker je Jezus to službo dal samo možem. Niti ena ženska še ni spovedovala, pridigala in brala mašo. Možje* so v cerkvi glasniki resnice, žene pa morajo biti njena živa ljubezen, s podpiranjem siromakov pa tudi s krašenjem cerkva. To delo je Bog dal njim in one ga opravljajo boljše, kakor bi ga moški. Služba ministrantov je v največji bližini svete daritve, zato je tudi ta podobna duhovniški službi. V prvih krščanskih časih so sploh samo bodoči duhovniki smeli ministrirati, zato smejo ministrirati tudi danes samo dečki.

Ob prazniku luči.

Svečnica. Praznik luči in svetlobe. V cerkev gremo na ta dan in tam prižgemo sveče, ki jih duhovnik blagoslovi. V evangeliju pa beremo, kako je na ta praznik držal v judovskem templju starček Simeon malega Jezuščka in govoril one prevažne besede o Jezusu, da bo

»luč v razsvetljenje poganov«.

Luč je Jezus. Luč ne samo v razsvetljenje poganov, temveč tudi v razsvetljenje kristjanov, ki so zabredli v temo, ki jim je luč sicer svetila, pa je niso hoteli videti in spoznati.

O, dragi otroci, koliko je danes ta dan v svetu teme in zlobe in nevere, poganstva. Ali niso vojne na zahodu in vzhodu od nas izraz in delo te teme, satana in človeških strasti? Koliko je še teme poganstva na naši zemlji, pa ne samo po divjih afriških in azijskih pustinjah in pragozdih, ampak tudi po naših evropskih velemestih, v naši »kulturni in napredni« Evropi.

Ali ni vse polno teme v glavah in še bolj v srcih trdih in krutih bogatinov, ki niti skorjice kruha ne privoščijo ubogemu Lazarju, ki sedi ob njihovih nogah in jih prosi bratskega daru?

Ali ni preveč teme tudi v nas samih, ko nam ni kar nič hudo, ko delamo greh in žalimo dobrega Jezuščka v Simeonovem naročju?

O, dragi moji, prižgimo na svečnico luč in prosimo Jezuščka, naj nam dodeli, da bo tudi v nas za vedno svetila luč čistosti in dobrote in lepote. Prosimo ga, naj prižge luč vere in milosti vsem, ki še tavajo v zmoti poganstva ali kateregakoli krivoverstva. Naj prižge luč v srcu bogatinov, da bodo radi pomagali revnim in jim lajšali kruto zemeljsko življenje. Naj sveti luč Kristusova v razsvetljenje vseh ljudi, da nam bo dobro na zemlji.

F. J.

Odkup Prešernove rojstne hiše

po šolski mladini in učiteljsstvu.

Hvaležen narod skuša ohraniti vse, kar ga spominja na žioljenje in delo velikih mož. Tudi Slovenci smo ves čas, odkar znamo ceniti veličino Prešernovo, skrbno zbirali vse, kar je bilo v zvezi s Prešernovim žioljenjem in njegovim delom. Iz te želje, da bi se poznejšim rodovom ohranil kar mogoče nepovržen in svež spomin na Prešerna, se je rodila tudi misel, da bi bilo treba njegovo rojstno hišo, ta pristni gorenjski kmečki dom, odkupiti in jo preurediti v majhen Prešernov muzej. Kajti hiša je že stara in je nevarnost, da bi ob morebitni prezidavi izgubila svojo prvotno obliko. Prešernova rojstna hiša leži skoraj v središču tujskega prometa v Sloveniji, tudi nešteti učenci vseh šol jo prihajajo leto za letom obiskovat. Umestno je torej, da ohranimo Prešernovo rojstno hišo kar mogoče takšno, kakor je (oziroma kakršna je bila ob Prešernovem času) in da napravimo tudi njeno notranjščino lahko dostopno za vsakogar, ki si hoče ogledati kmečki dom iz časov Prešernove mladosti, tisto »hišo očetovo«, v katero so se povračale pesnikove misli s takim domotožjem.

Te misli in želje so vodile Prešernovega rojaka in oddaljenega sorodnika pisatelja Fr. S. Finžgarja, da je skupno z nekaterimi odličnimi predstavniki našega kulturnega žioljenja osnoval odbor za odkup Prešernove rojstne hiše. Ta odbor tvorijo: rektor ljublj. univerze dr. Rado Kušej kot predsednik, pesnik Oton Župančič kot zastopnik PEN-kluba, prof. dr. Fran Kidrič kot zastopnik Znanstvenega društva in kot raziskovalec Prešernovega dela, dr. Lovro Sušnik kot načelnik prosvetnega oddelka banske uprave, dr. Dragotin Lončar kot predsednik Slovenske Matice, dr. Fr. Ks. Lukman kot predsednik Leonove družbe, prof. France Koblar kot zastopnik Slovenskega pisateljskega društva in pisatelj Fr. S. Finžgar kot odborov blagajnik. V Prešernovi rojstni hiši gospodarijo sedaj potomci Prešernove sestre, poročene Vovk. Sedanja lastnica doma (vdova z 8 otroki) je pripravljena prodati Prešernovo rojstno hišo in malo sveta okoli nje omenjenemu odboru s pogojem, da ji odbor sezida v bližini novo hišo in plača nekaj odškodnine za odstopljeni svet.

Odbor je na to pristal in je napravil naslednji načrt:

V bližini Prešernove rojstne hiše se zgradi novo stanovanjsko poslopje, Prešernova rojstna hiša se pa popravi kar mogoče v prvotni obliki, opremi se s pohištvoom v slogu iz Prešernovih časov in uredi se v njej majhen Prešernov muzej. Tudi okolica se primerno preuredi. V hiši bi stanoval samo oskrbnik. Hišo samo bo pa izročil odbor v last dravski banovini, ki je pripravljena hišo prevzeti v svojo last in jo oskrbovati.

Izvedba tega načrta bi zahtevala okroglo 200.000 din. Kdo naj zbere ta denar?

Odbor je odklonil misel, da bi skušal dobiti ta denar iz javnih sredstev, to se pravi, da bi prosil za podporo državo, banovino, občine itd. Počastitev, ki jo hočemo izkazati pevcu-mojstru, je neprimerno lepša, če jo izkaže tako rekoč ves narod povsem prostovoljno, ne s prispevki, ki jih narod zbira v obliki dankov, ampak s prispevki, ki jih nareka samo hvaležno priznanje. Tako zbiranje prispevkov je obenem tudi najmočnejša popularizacija vse zamisli.

Zato je odbor sklenil naprositi preko banske uprave vse učence in učitelje vseh šol v dravski banovini, da zbero z združenimi močmi potrebni denar. Računal je takole:

Samo v šolah, ki spadajo pod prosvetni oddelek, je 197.108 učencev. Če pritegnemo še univerzo, bogoslovna učilišča in strokovne šole, podrejene kmetijskemu oddelku in oddelku za trgovino, obrt in industrijo, dobimo okroglo 200.000 učencev. Če da povprečno vsak učenec 1 dinar, je zbran potrebni denar. Ker pa želi odbor, da se k temu dinarju niko ne sili, ampak da so vsi prispevki res prostovoljni, je umljivo, da ta ali oni od siromašnejših učencev ne bo nič prispeval. Zato naj pa tisti učenci, ki lahko več dajo in ki se tudi zanedajo velikega narodnega pomena te zbirke, s pomočjo staršev prispevajo za dva, pet, za deset in več siromašnih tovarišev. Že zaradi zglada, ki ga dajo učencem, se vabijo tudi učitelji, naj k zbirki prispevajo po svoji uvidevnosti in gospodarski možnosti. Na ta način upa kraljevska banska uprava doseči, da bi vsaka šola (učenci in učitelji skupno) res zbrala toliko dinarjev, kolikor šteje učencev.

Kdaj naj se prične z zbiranjem? Dne 8. februarja 1938. bo obletnica Prešernove smrti. Ta dan naj porabijo vse šole v dravski banovini eno učno uro za predavanje o Prešernu, zvezano z razlago tegale načrta, kako naj šolska mladina odkupi Prešernovo rojstno hišo.

Za zbiranje teh prispevkov naj se porabi mesec februar in prva polovica marca 1938. Najpozneje dne 15. marca 1938. naj odpošlje vodstvo vsake šole zbrani denar odboru za odkup Prešernove rojstne hiše.

Naj zbirka pokaže, da je po pravici trdil Prešeren, da so mladeniči naš up in da je ni take mladenke, kot naše je krvi dekle.

Ban: dr. Natlačen s. r.

Tako pozivata odbor in banska uprava našo slovensko mladino k zelo odličnemu delu za narodno stvar. Naš mladinski list z največjim veseljem objavlja to okrožnico, da se tako pridruži vrstam nabiralcev za odkup Prešernove rojstne hiše. Naj bi v resnici ne bilo nobenega slovenskega učenca, ki bi omalovaževal ta poziv, saj gre za počastitev največjega slovenskega pesnika Prešerna, kateremu smo Slovenci pač dolžni, da mu ohranimo ne samo večer spomin, temveč tudi rojstno hišo in vse, kar se bo v njegovem muzeju v Vrbi hranilo. Poglejte, dragi otroci, pesnik Prešeren je imel otroke tako rad, da jim je kar po cestah delil darove, zlasti fige, pa bi ga sedaj naša mladina kar tako pozabila? Ali bi ne bila to črna, grda nehvaležnost? Ne, nikakor! Vsak od Vas, moji dragi, bo rad žrtvoval tisti dinarček za Prešerna, kdor je pa sin (hčerka) premožnejših staršev, pa tudi več, kajne?! Pokažite torej, da ste zavedni sinovi in hčerke slovenskega naroda, in tudi dokažite, da se Prešeren ni motil, ko je dejal, da ste vi »naš up«.

Fr. Kunstelj:

Ded s pipico.

Dedek pipico kadi,
dedek sladko se smeji:
»Hohoho, kaj pa spet to?«
»Hiša, dedek, hiša bol!«
»Hahaha, za koga pa?«
»Tvoja, dedek, tvoja ta.«

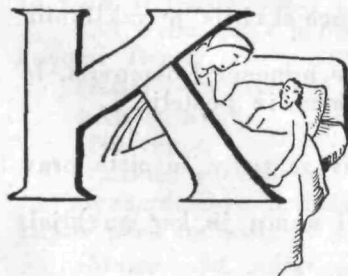
Dedek pipico kadi,
dedek tiho se smeji:
»Hihih, o, dete ti,
veš za moje dolge dni...?«
Dedek pipico spusti,
v srcu tiho se solzi.

Joža Lovrenčič:

Tonca iz lonca.

Ne navadna zgodba iz starih časov.

6.

ošanka je prišla domov bolj mrtva ko živa. Vse moževe besede je niso mogle prepričati, da ne hodi ob nji kot duh. Ko je odprla v izbo, je omahnila na posteljo k Bernardku.

»Mama!« jo je s šibkim glasom pozdravil sin. Iz glasu se je slišalo, kako ga bolezen muči, a vendar je bil v njem tudi rahel dih veselja, da se je mati vrnila, da ne bo sam.

»Moj Bog, moj Bog, ali je umrl v takih grehah, da se spovrača ob belem dnevu in se

mora tako vicati?« je ihtela mati, česar Bernardek ni razumel.

»Kdo je umrl?« je vprašal.

»Oče, sin moj, moliva zanj,« je odvrnila.

»Nisem umrl, Bernardek, doma sem, pri tebi sem,« se je tedaj oglašil oče in z roko pobožal sina po licih, ki so pekle ko ogenj.

Sinu se je za trenutek ob očetovem glasu zjasnil obraz in je veselo pogledal, a ko ni videl očeta, se je zgrozil in se sunkoma dvignil ter se krčevito oklenil matere.

»Nič se ne boj, Bernardek! Oče je res živ, in jaz sem z njim, Tonca iz lonca, ki sem prišel z njim, da bom tvoj prijatelj in se bova igrala,« se je oglasil Tonca, da bi Bernardka potolažil, ko je videl, kako se je prestrašil.

Drobni otroški glas je Bernardka res potolažil. Ob imenu nevidnega dečka mu je šlo kar na smeh. Opustil je mater in gledal v smer, od koder je slišal besede.

»Tonca iz lonca, ali sam sebe zmerjaš? Kje pa si? Tudi tebe ne vidim! Pokaži se, ako hočeš, da bova prijatelja in se igrala!« se je opogumil Bernardek in govoril glasno, kolikor je mogel.

»Ne trudi se z govorjenjem, Bernardek, bolan si!« ga je opomnila mati, ki je medtem stopila k vratom in snela s stene žegnanček z blagoslovljeno vodo. Ko ni vedela več, kako naj reši moža vicanja, se je spomnila, da bi ga poštropila in ga tako rešila...

»Bog ti prizanesi trpljenje!« je želela in poštropila po sobi.

Blagoslovljene kaplje so oškropile Košana in Tonca.

Žena je vzkliknila, Bernardek je strmel: oče je stal ob njegovi postelji, živ in prav tak, kakršen je bil, ko je ponoči prihajal iz gozda domov, poleg njega pa je stal na tleh deček pritlikavček.

Tudi oče se je čudil in Tonca iz lonca tudi.

Samo trenutek so se gledali brez besede, potem pa se je oče zasmejal, stopil k ženi in ji stisnil roko.

»Hahaha, zdaj pa boš verjela, da nisem mrtev, ko me vidiš! Samo ne vem,« je pristavil, »če je prav, da si me rešila čara. Prezgodaj je to prišlo, rad bi bil še nekaj časa neviden, da bi mogel v grad. Otel bi očeta in pokazal graščaku, kakor sem valptu na travniku, ko sem ga česnil do omedlevice, da bo pomnil, kaj se pravi želeti smrt puntarski krvi!«

»Nič ne de,« se je oglasil Tonca, »se bova napravila pa spet nevidna, da bova mogla v grad!«

»Vidiš, ta je moj čarovnik, ki mi je nocoj ozdravil nevarno rano in me začaral, da sem bil neviden... O, Tonca iz lonca je dober deček in bister. Naj se ga kdo le dotakne, da bi mu prizadejal kaj hudega, to bo občutil mojo pest! In ne veš, kako je usmiljenega srca. Poglej!«

Košana je pokazal zlatnika in ju vrgel na mizo, da sta prečudno lepo zažvenketala.

»Moj Bog, zdaj smo pa bogati in rešeni vseh skrbi!« je vzkliknila žena in verjela, da je mož živ.

Tonca je bil vesel veselja in sreče, ki jo je prinesel Košanovim, le Bernardek se mu je smilil, ko je videl, da ne more iz postelje.

Dvignite me k Bernardku!« je zaprosil.

»Saj res,« je rekel Košana, »vidva se prav za prav še nista prav pozdravila!«

In je dvignil Tonca in ga položil k sinu, ki se mu je kar smehljaj, ko je videl tako majhnega dečka.

»Ali boš moj prijatelj?« ga je vprašal Tonca.

»Seveda bom, ko si tako dober in si ozdravil očeta in mu dal še tak denar,« je odgovoril Bernardek in dal Toncu roko.

»Mati nama zdaj kaj skuha, Tonca, ko sva oba lačna. Ta čas se vidva lepo pogovorita, če je Bernardku kaj odleglo,« je rekel oče in odšel z ženo v kuhinjo.

»Mi je, mi je!« je zaklical za očetom Bernardek, ki se je počutil bolje in je skušal tudi vstati, a je le spoznal, da še ne more.

Tonca je to videl.

»Če boš bolan, ne boš mogel vstati,« je rekel.

»Seveda ne bom mogel,« je odgovoril Bernardek.

»Potem se tudi igrati ne bova mogla,« je bil Tonca žalosten.

»Tudi ne.«

Obema je bilo težko in sta utihnila.

»Kako si ozdravil očeta?« je vprašal čez trenutek Bernardek.

»Želel sem, pa je bilo!« se je odrezal Tonca.

»Pa želi, da bi tudi jaz ozdravel,« je prosil bolnik.

»Saj res!« je tlesknil Tonca z rokami.

»Ali že želiš?«

»Še ne.«

»Žakaj ne, če hočeš, da bova prijatelja?«

»Oči moraš prej zapreti, kakor bi spal!«

»In koliko časa bom moral mižati?«

»Dokler ti ne porečem, da je dosti.«

»Zdaj že mežim!« je povedal Bernardek.

»Pa zares?« je hotel vedeti Tonca.

»Zares!«

»In nič ne vidiš?«

»Nič, prav nič!«

»Tudi mene ne?«

»Tudi ne.«

»Zdaj bom želel. Če pogledaš, ne vem, kako bo. Ujezil bi me in potem bi ne želel!« je strašil Tonca Bernardka, ker ni hotel, da bi videl njegovo čudodelno stekleničico, ki jo je vzел iz žepka, jo odmašil in nagnil na prst, da ga je zmočil, nato pa jo urno spravil in šel s prstom čez Bernardkovo čelo.

»Ali naj še mežim?« je vprašal Bernardek.

»Ni treba več,« je odgovoril Tonca.

»Kdaj bom zdrav?«

»Ali še nisi?«

»Ne vem.«

»Poskusi vstati!«

Bernardek je poslušal Tonca, vrgel odejo s sebe in skočil s postelje kakor pred tednom, ko še ni bil bolan.

»Mama, oče, zdrav sem, Tonca me je ozdravil!« je začel klicati in je tekel v kuhinjo.

Tonca se je smejal za njim in skobacal na rob postelje ter se spustil na tla, da bi tudi on šel v kuhinjo in videl, kako so veseli. Preden je prišel do vrat, je že stopila v izbo Košanka, ga dvignila s tal v naročje, ga objela in poljubovala in se mu zahvaljevala.

»O ti zlati otrok, kar pri nas moraš ostati, naš boš, Bernardkov bratec, kakor njega te bomo imeli radi, ko si tako dober. Kaj ne, da ostaneš pri nas, da ti ne bo nič dolg čas po domu?« ga je še vprašala.

»Ne vem,« je rekel in nató pristavil: »Malo mi je že dolg čas po mami in očku, a ker se bojim, da bi me tepla, če se vrnem, bom pa pri vas. Samo v grad bi šel še rad.«

»O, v grad pa že še pojdeva, če mi boš pomagal,« je dejal Košana, ki je ujel njegove besede, ko je prišel z Bernardkom za ženo v izbo.

»Pa ne boš smel ostati v gradu, če hočeš, da bova prijatelja. Jaz ne smem v grad, pse bi name naščuvali. Ne veš, kako so hudi! Še našega očeta bi bili kmalu raztrgali. In graščak in vsi grajski so hudobni in neusmiljeni!« se je oglasil tudi Bernardek in vzel materi Tonca ter ga odnesel na mizo, za katero je sedel, da bi se začel z njim igrati.

»Ali je graščakinja tudi huda?« je vprašal Tonca.

»Graščakinja je bila dobra in usmiljena, a je umrla. Od žalosti je umrla, ker je videla, kako je graščak brez srca,« je povedala Košanka in odšla v kuhinjo, od koder je kmalu prinesla toplega mleka in potem še žgancev, da bi jedli.

»Tonca, ali znaš že sam jesti?« ga je vprašala ljubeznivo,

»Znam,« je moško povedal.

In ko je Košanka vzela iz žličnika žlice, je prinesla za Tonca prav majhno, ki jo je bil napravil stari oče za Bernardka, ko je bil še v krilcu.

Tonca so postavili na klop za mizo, kjer se je stojé nagibal k skledi in zajemal iz nje in junaško nosil v usta in bil vesel in mu je teknilo, čeprav na dolgi poti ni žlica nikdar toliko obdržala, kolikor je zajel...

(Dalje.)

Prijatelj mladine.

(Ob petdesetletnici smrti sv. Janeza Boska.)

Že rahlo upognjen pod težo let, a vedrega in prijaznega obličja se vrača duhovnik iz sosednje župnije. Duhovne vaje so tam in tudi on se je udeležil pridig: dve sta bili dopoldne in dve popoldne. Dohiti ga kmalu dečko kakih desetih let, živih črnih oči in črnih, kodrastih las. Spoštljivo pozdravi duhovnika.

»Si bil tudi ti pri govorih, mali?« ga vpraša duhovnik.

»Da, prečastiti, pri vseh pridigah sem bil doslej,« odvrne deček.

»No,« ga vpraša duhovnik pol za šalo pol za res, »pa si kaj razumel iz tega, kar je g. pater povedal?«

»Seveda, prečastiti, vse sem razumel.«

»Vse! To je zares veliko!« se je šalil gospod. »No, bomo videli: povej mi štiri stavke iz popoldanskega govora, pa ti dam štiri solde.«

»Štiri stavke iz prvega ali drugega govora?«

»Iz katerega hočeš. Pa se spominjaš, o čem je prav za prav g. pater govoril?«

»Seveda, prečastiti! G. pater je govoril o tem, da svojega spreobrnjenja ne smemo odlašati.«

»No in kaj je povedal o tem?«

»Tri točke je obsegal govor. Katero hočete, da vam ponovim?«

»O, katero hočeš,« je smehljaje se odgovoril duhovnik.

»Dobro, ponovil vam bom vse tri.«

Deček je začel. V lepi zvezi je ponovil vse tri točke prvega popoldanskega govora: grešniku, ki vztraja v slabem, bo pač nekoč zmanjkalo časa, milosti in volje za spreobrnitev in božji kazni ne uide.

Kmalu so duhovnika in njegovega malega spremljevalca došli tudi drugi ljudje, ki so se vračali od pridig. Tiho so se pridružili in dolga pot je minevala, ne da bi opazili, tako je vse očaral mali dečko, ki je z jasnim otroškim glasom zvesto ponavljal resni govor g. patra.

»Izborno!« je vzkliknil začudeni duhovnik ob zadnjih dečkovih besedah. »Vidim, da si si dobro zapomnil prvi govor. Pa tudi drugega?«

»Naj vam tudi drugega ponovim vsega?«

»Ne, povej mi le kak stavek.«

»Dobro! Veste, prečastiti, kaj me je najbolj prevzelo ob drugem govoru? Opis trenutka, ko obupana duša pogubljenega zopet sreča svoje telo ob poslednji sodbi.« Nato je deček živo ponovil prizor, kot ga je orisal g. pridigar.

Vsa družba je bila prevzeta nad izredno dečkovo bistrostjo. Dobri stari duhovnik je bil ganjen. Čudovit otrok! Kako izreden spomin! Nehote mu je vstalo vprašanje: kaj bo iz tega otroka? Bo li s svojim talentom drugim v pomoč ali v pogubo? Pod vtisom teh čustev se je nadaljeval dvogovor:

»Si li hodil v šolo?«

»Ah ne! Znam brati in malo pisati.«

»Pa bi želel v šole?«

»O pa kako! A kaj, ko nismo bogati, petero nas je in mama pravi, da ne zmore.«

»In zakaj bi hotel študirati?«

»Postal bi rad duhovnik.«

»Zakaj bi rad postal duhovnik?«

»Privabil bi k sebi mladino, poučeval bi jo v krščanskem nauku, varoval pred slabim. Vidim, da dečki postanejo slabi, ker nihče ne mara zanje. — Pa oprostite, prečastiti, doma smo,« je končal deček.

Res, prispeli so do razpotja: nekaj korakov po stezi je do male vasi.

Duhovnik je za trenutek postal. Zroč v jasne dečkove oči je dejal:

»Dobro! Rad ti bom pomagal po svojih močeh. Obiščita me v nedeljo z mamo.«

S hvaležnim pogledom je dečko obljubil. Vesel je nato hitel za drugimi domov.

Duhovnik je sam nadaljeval pot proti domu. Še vedno mu je vstajalo vprašanje: kaj bo iz tega dečka, obenem pa mu je še odmeval preprosti, a jasni dečkov odgovor: Postal bi rad duhovnik — za mladino...

Kaj je postal ta deček?

Prav pred petdesetimi leti je bilo, 31. januarja 1888. Preko Turina v Italiji pravkar doni večerni Ave. V skromni sobi velikega zavoda leži duhovnik, častitljiv starček, miren, nem. Na obrazu blažen nasmeh, globok mir. Dolga vrsta dečkov gre mimo tega svojega največjega prijatelja v življenju, duhovnika Don Boska. Vsak z rosnimi očmi zre nasmeh na njegovem obrazu, osrečujoči nasmeh, ki ga je bil tolikrat deležen v življenju. Vsakemu se zdi, da zdaj zdaj zopet spregovore usta besedo, kot jo je le on, Don Bosko, znal povedati na srce. — Sedaj pa le še nem nasmeh.

In letos, ob petdesetletnici te ločitve: tisoči in tisoči njegovih duhovnih sinov — salezijancev, desetisoči mladih src, ki v salezijanskih zavodih v svoji pripravi na življenje z veselim srcem in pesmijo na ustih služijo Gospodu, stotisoči njegovih prijateljev po vsem svetu se ga s hvaležnostjo spominjajo, pojo mu navdušene hvalnice, zagotavljajo mu zvestobo, žele posvetiti svoje življenje po vzoru njega, svetnika katoliške Cerkve — sv. Janeza Boska.

Mladina pri kralju za božič 1937.

Cesar in menih.

(Stara pripovedka. — Poslovenil F. J.)

Nekoč se je turški cesar odločil, da prežene iz svojega cesarstva vse redovnike. Vendar jim je dal priliko, da so se mogli temu pregnanstvu izogniti. Poslal je namreč po gvardijana z naročilom, naj pride takoj na cesarski dvor, da mu bo cesar stavil troje vprašanj. Če bo znal na vsa vprašanja povoljno odgovoriti, bodo smeli njegovi redovniki še dalje ostati v cesarstvu.

Ko je prišel cesarski poslanec v samostan, ni bilo gvardijana doma, ker je odpotoval za dalj časa. Cesar pa ni hotel čakati. Zato je nastalo med menihi nemirno povpraševanje, kdo bo odšel k cesarju, da mu odgovori na tri vprašanja. Nihče si ni upal prevzeti te težke naloge.

Tedaj pa se javi kuhar, preprost meniški brat, ki ni bil učen kot drugi menihi, imel pa je trezno in bistro glavo. Menih-kuhar je prosil, da mu pustite iti k cesarju. Dovolili so mu in takoj se je napotil v cesarsko palačo.

Prvi dan mu dá cesar tole vprašanje: »Brat, povej mi, kje je sredina sveta?«

Korajžno odgovori menih: »Ravno tam, kjer ti sediš, presvetli cesar. Ako ne verjameš, si dovolj mogočen, pa daj izmeriti!«

Drugi dan mu zadá cesar tole vprašanje: »Povej mi, brat, kaj dela Bog v temle trenutku?«

Menih pogleda okrog sebe in pravi: »Presvetli cesar, kaj dela Bog, tu notri v palači ne morem videti. Če pa hočeš odjahati z menoj na polje, ti bom pa povedal.«

Cesar dá takoj osedlati lepega konja, menihu-kuharju pa dá majhno in mršavo oslco. Ko sta prišla na polje, začne menih na majhni oslici vstajati in gledati v nebo. Pa pravi cesarju: »Cesarost, moj osel je premajhen, tako da ne vidim dobro v nebo. Prosim te, sedi ti na osla, meni pa dovoli sesti na konja!« Cesar to dovoli.

Ko je menih sedel na lepem kraljevskem konju, mu reče cesar porogljivo: »Sedaj pa takoj povej, kaj dela Bog!«

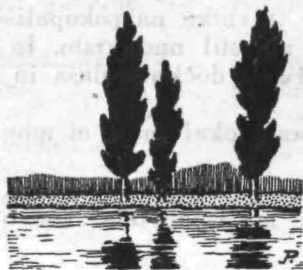
Brat se zamisli in odgovori: »Bog se čudi, da mogočni turški cesar sedi na mršavi oslici, preprost menih pa na lepem kraljevskem konju.«

Tretji dan dá cesar bratu tretje vprašanje: »Povej mi, kaj jaz sedaj mislim?«

Brat odgovori: »O dragi cesar, ti misliš, da sedajle govoriš z gvardijanom. A to ni resnica. Jaz namreč nisem visoko učeni samostanski gvardijan, ampak preprost menih-kuhar.«

Cesar je bil presenečen, da mu je brat odgovoril tako pametno na vsa vprašanja, in si je mislil: če je že kuhar tako moder, koliko modrejši mora šele biti gvardijan!

Odpustil je kuharja in od tiste dobe so imeli menihi mir.

Smehljajoča se princeska.

Otroci, ki so žalostni in objokani, vidijo večkrat v sanjah smehljajočo se princesko.

Tudi mali Jernejček je bil otrok in često je jokal in videl princezino, ki ga je tolažila.

Prvič jo je zagledal v sanjah, ko mu je umrl stari stric Gašper, čebelar, ki so ga kmetje devet fara na okoli spoštovali in ljubili. Tudi Jernejček ga je rad imel, a še sam ni dobro vedel, ali ima rajši strica ali njegov med, s katerim se je tako rad sladkal. No, ni mu bilo zameriti, saj je bil tedaj še zelo majhen.

Stric mu je nenadoma umrl. Tam v Bitnjem, v bogati vasi sredi Sorškega polja, je stric gospodaril s svojimi čebelicami. In tam so ga našli sosedje neko jutro mrtvega. Sredi čebelnjaka je ležal zadet od kapi, a okoli glave so mu čebele šumele in mu brenčale posmrtnico.

In Jernejček je šel za pogrebom in jokal. Ko je zvečer legel počivat, ga je obiskala smehljajoča se princeska. Lepa je bila kakor rdečelična deklica na dedovem panju in njene oči so kar sejale sončne žarke. Pogledala ga je in zašepetala:

»Ne bodi žalosten, deček moj dragi, saj sem vendar jaz s teboj! Dokler sem ti jaz prijateljica, se ti ni treba bati ničesar! Spet se ti bo vrnilo v srce veselje, pozabil boš in srečen boš!«

Vila je izginila.

Zjutraj je Jernejček vstal vesel in zadovoljen. Bolečina za stricem je kar čez noč splahnela in ostal je samo spomin, tako daljen, kakor bi mu bil stric umrl že zdavnaj in ne šele prejšnji dan.

Kasneje je Jerneju umrl prijatelj sošolec. Vedno sta bila skupaj in nobene skrivnosti ni bilo med njima, ne zavisti ne zlobe. Sama mladina je pospremila dečka na zadnji poti. Njegova bela krsta ni bila mrtvaška rakev, temveč blesteča grmada cvetja in, ko so sošolci hiteli za njegovim pogrebom tja čez zelene travnike na pokopališče, so zagledali belega sijočega metulja, ki se je sprostil nad krsto. In tovarišem je bilo, da se je ta hip poslovila od trupla dečkova duša in se čista in lahka spustila v nebo.

Jernej je vso pot samo jokal in se ni mogel potolažiti, tako rad je imel tovariša.

Ko pa je zvečer truden klonil na ležišče, se mu je spet prikazala smehljajoča se vila in se mu smehljala zvočno in milo, da je čutil tisti smeh v svoji duši.

In Jernej je tudi na sošolca kmalu pozabil. Nekaj dni je še mislil nanj, a vsako noč je zagledal vilo, ki se je nagnila nad njim in mu govorila tolažilne besede.

Ni minilo niti mesec dni, ko je bil tudi sošolec pozabljen, in Jernej je spet veselo živel dalje.

In še je videl smehljajočo se vilo.

Tretjič jo je zagledal, ko mu je umrla mati.

Jokali so bratje in sestre, a Jernej je kar tulil in se ni dal potolažiti. Šel je za pogrebom in nič ni vedel, kje tava. Vse je gledal kakor v težkih, mračnih sanjah. Na grobu pa, ko so mu mater zagreblji, je nenadoma začutil slabost. Onesvestil se je in se predramil šele doma v svoji postelji.

In spet je priplula smehljajoča se vila. Tolažila ga je in mu prigovarjala, naj se pomiri, a se ni mogel potolažiti.

»Ostal sem brez strica in prijatelja, a brez matere ne morem ostati. Za njo pojdem! Tudi sam naj umrem in črni možje naj me odnesó na pokopališče, samo da pridem k nji, ki mi je najdražja na svetu!«

Vila pa je v sanjah šepetala in mu pela ter ga skušala zazibati v pozabljenje, a ga ni mogla.

Minevali so dnevi, a Jernejček je ostal otožen in zamišljen. Vila pa ni obupala. Vsako noč ga je obiskala in ga tolažila ter mu božala razbolelo glavo.

In potem se mu je nekdam prikazala, a ni bila več prosojno bela. Njena halja je bila siva, a njen obraz bled. In tedaj se mu je razodela:

»Pomiri se, deček moj, in zatri v sebi bolečino! Mlad si še, jaz sem vila mladosti in zato te skušam razveseliti in razvedriti, saj mora biti mladost vesela, brezskrbna in razigrana! Dolgo, dolgo sem te skušala pomiriti, pa si samo jokal. In tvoje solze so mi umazale moje belo prosojno oblačilo. Tvoja mladost ne bo nikoli več vesela in brezskrbna, kakor je mladost drugih otrok! Svoje drage mame res ne boš nikoli več pozabil! Toda vsaj jokati prenehaj, sicer boš umrl v najlepši deški dobi in s teboj bom morala umreti tudi jaz sama!«

In tedaj je vila zaihtela. Iz njenih čudovitih modrih oči so kapljale črne solze kakor mračni diamanti.

In deček se je res počasi pomiril. A v srcu mu je ostala ljubezen do mame in bolečina za njo, ki jo je edino ljubil v življenju. Živel je in vztrajal, a njegova mladost ni bila več sončna in vesela.

Kdo naj bozabi smrt svoje drage matere?

Mirko Kunčič:

Junaki.

*Tonček, Francek, Janezek,
trije korenjaki,
kar na mah postali, hej,
hrabri so vojaki.*

*»Zdajle,« brž sklenili so,
»gremo nad sovraga!«
In se poslovili so:
»Zbogom, mama draga!«*

*Boben poje: br-brbom.
»V boj, junaška četa!«
Tonček naš sovražniku
strašno smrt obeta.*

*Kje pa je sovrag? Nikjer...
»To smo jih nabil!«
dečki se bahali so,
ko so se vrnil.*

Prismuklje v nevarnosti.

je dobra jed na . V Prismukljah pa v tistih časih te

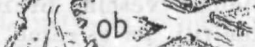
dobrote še niso poznali, in tako je prišla nekoč cela

v velik strah in razburjenost.

Neki je izgubil, gredoč nekega zimskega večera skozi Prismuklje,

na tik pred vasjo dve krvavi , ki ju je imel med

milodari v svoji luknjasti

Zjutraj opazi neka na poti iz vasi na ob

ležeči , ki sta imeli svoji preteče obrnjeni proti

Hitro zbeži nazaj v Grozen strah je zavladal med nič

slutečimi prebivalci, ko jim začne prestrašena pripovedovati, da

gresta dve grozni po naravnost nad Prismuklje in

da sta že tik pred našo

Vse zbeži v ter trdno zaklene hišne

Tako pa ni bilo več mogoče dolgo ostati. Zato se napravi nekaj po-

gumnejših oboroženih z , kar

je komu pač v naglici prišlo v na stražo in se previdno bliža

prvim vaškim , odkoder se vidi na , da bi od daleč

opazovali in zasledovali nadaljnje početje groznih

Prav zares - ležita mirno in čakata po mnenju prebri-

sanih na žrtve, ki bi jima morale priti iz v

Kaj pa, ako ne bo prišel nihče iz ? Potem pa

nas varuj - prilomastita v Joj, joj - nak, do te

nesreče pa ne sme priti! Tako so ugibali pred zbrani

korenjaki ter pridejo do zaključka, da brez ne morejo prav nič

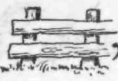

opraviti proti takim . Pa kje naj najdejo - pač

Matija jo ima. Pošljimo hitro ponj, da bomo rešeni te nadloge.

Kmalu je prihitel zaželjeni rešitelj Matija s staro v spremstvu svoje

žene Jere. Matija, majhen suhljat možic, je užival v Prismukljah radi

svoje velikosti ter svojih velikanskih , isto tako velikanskim
ugled velikega junaka in njegov prihod je navdal vse z ne-
omajanim zaupanjem.

Matiju pa so se ob pogledu čeprav ob spremstvu svoje Jere
stresle , a premagujoč se, poklekne za bližnjo , nastavi
in meri „ božji, Matija, dobro meri, da ne boš samo razdra-
žil,“ mu je vpila zbrana , a že zagrmí - Jejhata, kako
sta to skočili obe najprej v zrak in raztrgani padli na zemljo.

„Hvala Matiju, našemu rešitelju,“ je zagrmelo vse in Matija odide
sredi vriskajoče na

Na   so dognale modre z M. na
veliko nevarnost, sklepajoč po raztreseni kaši in rižu, ki sta bila v
češ, ako bi vsa ta zalega prišla v Prismuklje, bi kmalu ne bilo nobene
žive duše več v vasi in na ne bi ostal.

Smučī — koristno prometno sredstvo.

Smučanje je zelo zdrav šport. Gibanje v čistem, sončnem, osvežujočem zraku krepi in ugodno vpliva na vse telo. Posebno pozimi je treba osvežiti telo, kajti poleti, v počitnicah, je vsega zdravega gibanja dovolj, t. j. sončenje, kopanje, turistika, razne igre itd. A človek potrebuje tudi pozimi mnogo sonca, zraka, ki ga duševno in telesno razvedri in okrepi. Gibanje ogreje vse telo. Smučarja ne zebe. Ne sme biti preveč oblečen in varovati se mora prehlada. Fantje, še nekaj: smučanje tudi žeja, a te žeje ne gasite s snegom! Kdor bi jedel sneg, tega bo parkelj vzela. Vlekel ga bo v pekel. Tam pa ne bo mogel smučati, ker ni snega. Kako boš pa hodil iz pekla v šolo, ko je tako daleč?

Zima je velika ovira rednemu pohajanju otrok v šolo. Temu pa odpomorejo smučī. Učenec-smučar bo redno hodil, ne hodil, smučal, dričal se bo v šolo in g. učitelj bo vesel, ker ne bo šolskih zamud.

Ne mislite, da smučajo samo otroci. Ne. Sneg pade za vse. Smučī rabijo drvarji, gozdarji, lovci, vojaki, gospodarji, sploh vsi, ki imajo opravka pozimi v gozdu, na planini. Saj bi brez njih večkrat sploh ne mogli z doma, ker če zapade mnogo snega in pritisne nato južno vreme, potem je še divjačina, ki je vajena zime, velika reva. Ne more nikamor. Takrat bi pa še Ti ujel zajčka, ako bi mu natresel soli na rep!

Seveda brez nevarnosti smučanje tudi ni. Posebno planinci-smučarji, ki radi zahajajo na visoke gore na izlet, morajo biti zelo previdni. Lepa je zima ob lepem sončnem vremenu. Strašna pa je, kadar divjajo snežni viharji, ko brije strupena burja, ko drve v dolino velike množine snega. Le vprašaj ata, ki so bili morebiti med vojno v gorah, kaj so plazovi.

Za razvoj zimske turistike skrbe razna društva, ki zidajo lepe planinske domove, zaznamujejo pota s posebnimi znamenji ali markacijami. Spoštujte vse te naprave, fantje! Ne delajte nikake škode. To vse stane mnogo denarja, včasih tudi življenje. Ako turist ne najde kočē, lahko zmrzne, ker je kak nepridiprav pokončal tablice, oziroma markacije.

Pokažite tujcem svojo srčno izobrazbo z lepim vljudnim vedenjem, pa bodo še prišli v naše kraje in pustili v naših krajih marsikak dinar, saj danes dobro vemo, da je tujski promet velikega gospodarskega pomena.

Velik pomen so imele smučī že davno za raziskovalce, učene može. Velikozmago so dosegle smučī kot prometno sredstvo l. 1911. Takrat je odšel slavni raziskovalec Amundsen s svojo ekspedicijo na južni tečaj. V treh mesecih so presmučali in prehodili daljavo 3000 km in pri tem so se povzpeli čez 3200 m visoko gorovje. Tudi na Himalaji so uporabljali Angleži smučī ter z njimi dosegli višino 7000 m. To sta dva Triglava in še malo. Malo je danes takih junakov, pač pa mnogo športnikov, ki se udejstvujejo na raznih tekmah. Naporne tekme so le za popolnoma zdrave, dorasle smučarje. Mladina naj goji skoke na malih skakalnicah.

Ali ste bili v Planici, kjer je svetovna skakalnica, vpraša Lojze strica, ki misli, da so skoki špas. Ne, pravi stric. No, potem pa poslušajte, kako smo zadnjič skakali pri nas z Vašim Jožkom. Takole je bilo.

Skakalnico smo naredili,
sneg steptali, močno zbili.
Veste, stric, tak skok ni šala,
Jožek, Ivan sta se bala,

čeprav skakalnica je mala.
Mi ko bolhe smo skakali,
spodaj so gledalci stali,
Jožku so se krohotali.

Tekma. Haló — haló številka tri,
 Jožek se spusti.
 Že na most drvi,
 se lovi,
 skok, p o k, bumf,
 že leži, hihih,
 smejejo se vsi.
 Hahaha,

ta ne zna,
 naj lopato v roke vzame,
 naj popravi grde jame,
 za Planico ta ne bo,
 kako bo skočil metrov sto?
 Tako na tekmi se godi.
 Korajžo, stric. Pa poskusite še Vi!

Da, pri smučanju ni dovolj samo znanje, treba je tudi precej spretnosti in poguma. Posebno zanimiva je tekma v smučskih likih ali slalom. Ta tekma se godi na odprtem pobočju z majhno višinsko razliko. Na kačasto zaviti progi so postavljena vratca, recimo, v sneg zataknete dve smrekovi vejici v razdalji treh metrov. Tekmovalec mora presmučati v določenem vrstnem redu vsa postavljena vratca. Kdor to najlepše izvede in kdor doseže najkrajši čas, ta je zmagovalec.

Tek na daljavo je silno naporen. Če že hočete teči nekaj metrov, naj bo proga kratka, brez vzpona, čim bolj položna, predvsem navzdol. Mnogo lepši od tekem so kratki izleti v naravo. Svetlo sonce te boža s toplimi žarki, ko se mehko ziblješ po valovitih demantnih poljanah ob pogledu na stare znance gorske velikane. Da, tak izlet je še mnogo lepši od majniškega!

Sledite Vašemu smučarskemu učitelju pazljivo pri smučkem pouku in, če Vam je dana prilika, naj se priredi v Vašem okraju mladinski smučarski tečaj. Izrabite to ugodnost in udeležite se z vso vnemo strokovnega tečaja. Saj ste bistrih glav. Enkrat, dvakrat vidite plug in kristijanijo, škarje itd., pa boste kmalu obvladali vse like: tudi p i k e. Kjer pa nimate na razpolago smučarskega učitelja, se bo pa že našel kak dober smučar, ki Vas bo naučil bele umetnosti.

Mirko Kuncič:

Pesem revnega dečka.

*Krojaček biti si želim,
 potem bi vedel, kaj:
 sešil prelepo suknjico
 takoj bi si, holaj.*

*Kovaček biti si želim:
 iz zlatih zvezd skoval
 bi krono dragoceno si,
 da lepše nima kralj.*

*Čeoljarček biti si želim,
 potem bi storil to:
 naredil bi si čeveljčke,
 kot nima jih nikdo.*

*Ko vse končano bi biló —
 kot kraljevič bi zal
 odromal v svet, kraljično si
 za ženko poiskal.*

Mlada njiva

Hribovšek Ivan:

Sreča.

Adámov rod po sreči koprni,
odkar jo v raju oče je izgubil.
Človeški rod je srečo vedno ljubil,
v nesreči se še danes žalosti.

Ko sonce za obzorje pohiti,
ko nočni mrak tihoto bo zasnubil
in ko bo hladen piš zemljo poljubil,
ljudje in vsa narava brž zaspi.

Nesrečnemu se o bogastvu sanja
in ko zaspan se zjutraj prebudi,
počitka zopet si želi in — spanja.

Bogati pa se za denar boji,
miru ne da usoda mu sedanja,
nesrečno, brez veselja ta živi.

Hribovšek Ivan:

Zima.

Po širnem svetu sem za srečo taval
in duša polna je bila strahu,
srce — sneženo samega prahu,
po svetnem blatu sem navadno plaval.

Kot listje me vihar je premetaval,
odpihal nado vsakega sadu,
a ni izsušil s čela mi potu;
nad srečo sem med svetom obupaval...

Zastrto vedno je bilo z oblaki
grozečimi in strašnimi nebo,
sem izpostavljen bil nevihti vsaki.

Ni žarek sreče posijal v oko,
pogled je begal po temé nablaki,
saj drugega med svetom ni bilo...

Za dobro voljo

Izgubljeno ravnotežje.

Lonček je dobil.

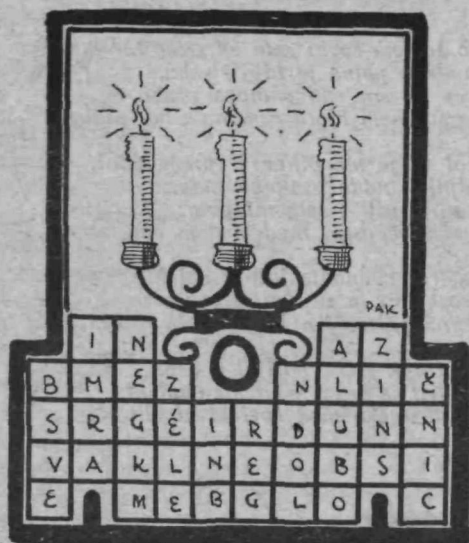

Brcal je in mleko pil!

Zvrnil se — in vse polil!

SVEČNICA

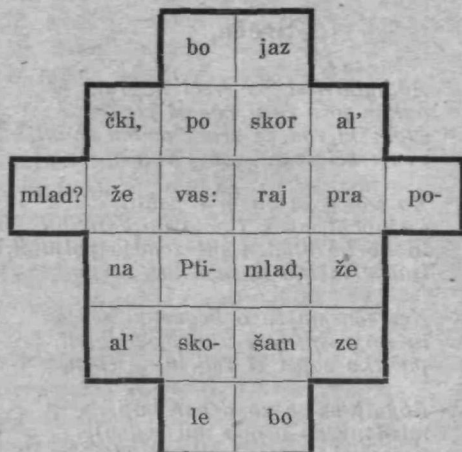

Alojzij Kapš:

Zapoved.

Ja led ni ilo! M.

Konjiček.

Pravilna rešitev ti pove slovensko narodno pesem.

Posetnica.

Dr. A. Pav

Kotor

Kaj je ta gospod?

Rešitev ugank iz 4-5. številke:

1. Posetnica: Rešilec ugank.
2. Trikot: 1. prstan, 2. rokav, 3. Sket, 4. tat, 5. av, 6. n.

3. Božična križanica:

Vodoravno: 1. Slovenec, 5.a Bogoljub, 10. sin, 11. sod, 12.a las, 14. sel, 15. ar, 15.a ak, 16.a dar, 18. roj, 19. ob, 20. ep, 20.b tok, 22. uk, 23. Rab, 24. otep, 26. orel, 27.a bik, 29. ko, 31. epopeja, 33. Solon, 34. da, 36. obala, 39. iz, 41. nit, 43. ilo, 45. pa, 46. gnus, 47. en, 48. oj, 49. Zagreb, 50. Ra, 51. mhm, 52. asr, 53. si, 54. mlinar, 57. srečen božič, 63. Sodoma, 66. as, 67. bi, 69. ost, 71. med, 73. um, 73.b tiran, 75. ro, 76. ris, 78. rak, 78.a meh, 79. Prešeren, 80. Župančič.

Navpično: 2. esej, 3. Nil, 4. en, 5. do, 6. ol, 7. gad, 8. osat, 9. Krško, 11. sr, 12. da.

13. tlaka, 14. soba, 15. Abel, 16. ker, 17. roba, 18. raj, 19. Oto, 20.a pedenjmož, 21. ki, 22. up, 23. re, 24. os, 25. podnebje, 27. la, 28. ko, 30. ol, 31. epigram, 32. pristan, 37. Beograd, 38. Arabija, 38.a proces, 38.b Jurčič, 40. zna, 42. in 43. Iza, 44. las, 45. pes, 48. oh, 53. la, 56. iskra, 58. re, 59. čast, 60. ne, 61. oven, 62. in, 64. obara, 65. mi, 68. Jure, 70. tir, 71. mak, 72. soha, 73.a mir, 74. rak, 75. rep, 77. se, 78.a mu.

Vse uganke so pravilno rešili: Gortnar Viktor, Železniki; Lavro Kunstelj, Jožko Zelenc, Vrhnika; Slavko, Mirko in Cirila Cuderman, Preddvor; Ivan, Marijan, Matko in Terezika Svovljšak, Dob; Starec France, Rakovnik; Jug Zlatica, Beograd; Alojzija Kapš, Potoke.

Izžrebana sta bila: Gortnar Viktor, Železniki, in Starec France, Rakovnik.

»Vrtec« izhaja 15. dan v mesecu in stane za vse leto din 15.—. Urejuje ga in obla- stem odgovarja Jesenovc France, profesor v Ljubljani, Vodovodna cesta št. 24. — Uprava »Vrtca« v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 2 (H. Ničman). Izdaja in tiska ga Jugo- slovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč).